

Durmuşy dynnymjyklar / hekaýalar toplumy – Linoleum

Category: Hekaýalar, Kitapcy

написано kitapcy | 26 января, 2025

Durmuşy dynnymjyklar / hekaýalar toplumy – Linoleum LINOLEUM



Iki müňünjileriň başy. Dostumyň kelem hasyly gowy boldy-da, birnemejik jemlendi. Kakasy irräk aýrylansoň, öýlerinde ejesi beýemçi. Onsoň ejesine geňeşip, amatlyrak ulag edinermen boldy. Bir günem maňa goňşy obada özlerine laýyk bolaýjak

ulagy satýanyň bardygyny aýtdy-da, gidip görüp gelişmegi tekliptdi.

Gitdik.

Gördük.

Ýedi adamlyk, ruly sagdan çepe geçirilen, il arasynda “buhanka” diýilýän Toyota-da. Öndürilen wagta 90-njy laň başy.

Hemma mälim – nämendir bir zada hyrydar çykannda haryda baha kesişinem puluň ýetişine göräräk bolýa.

“Boljagam ýaly-laý...” diýşip, yzmyza gaýtdyk.

Gaýdysyn dostumyň öýüne sowuldyk. Ol ýaňky görüp gaýdanymyzy almaga höwesek. Pulam ýeteňkirleýär.

Daşarda, bassyrmaň aşagynda çay içip oturan ejesiniň gapdalynda commaldy-da, “buhankaň” waspyny ýetirip ugrady.

Özem, olam, menem “ulag” diýilýän zady ibaly sürübem bilemzok welin, şomat düşünmeýänräk biri bolup diňleseň, oňa: “Şu halypa-ha, ýalňyşmasam, maşsyn ýasalýan zäwutda bolup bilse ýaman zor inžinir bolmaly” diýdirjek.

Dwitili öwýä.

Ramasyny öwýä.

Salonyny öwýä.

Äpişge-gapysyny öwýä.

Tekerlerini öwýä.

Bahasyny dagy taryp edende, ýerde-gökde goýmyýa.

Hamana, şo bahadan şon ýaly “buhankany” almaga nesibän çuwse, edil Hydyr atadan tükenmez yrsgal peşgeş beriljek ýaly bolup eşidilýä.

Ejesi görgülem, “maşsyn” diýilýän zada diňe münüp gören, bende, agzyny öweldip çagasyny diňläp otyr.

Şo barmaşa-da dost diýdi:

-Äý eje, bu buhankaň birje kemi bar ekeni. Olam salonynyň aşagyna düşelen linoleumyň güli solupdyr. Ýöne o-da hiç. Ussa äkidäge-de ony aýyrdyp, täzejesini tutdurarys welin, şap bolar duruberer.

Dost ejesi – ýeňňe, üşerildi:

-Nä gaty zaýamy?

-Ýo-laý, eje. “Zaýa” diýip zaýa ýeri yok-la,-diýip hälden bäri gürläp-gürläp bar edenjesini öz dili bilen reýgan edip barýany aňyna ýeten dost, gepini dürslemäge gyssandy:-Hemmeje ýerem bitinjek. Diňe biraz reňki öçüşipdir.

-Äý şu war-a, intejikler sen oglum, yaş bolýaň-da! Ýürejigiň ýöne: “gyzyl-çyzyl” diýip atygsap dur-da! Özi abat bolsa,

sähelçe jigem reňki soluk bolsa, bitin zady bibatlap, biderek çykdaýy edip, ony çalyşdyryp nätjek?

-Äý eje, täzeje zada täze linolýum gowy gelşerdi-dä...

-Gowy gelşen-de näme gyz? Size bar-a derrew eliňize ilen zady sypyryşdyryp, çalyşdyryp, döw diýseň! Çagakaňyzam şeýlediniz. Onsoňam näme bihuda ýerden pul sarp ediberer ýaly gazanjy ýerden tapýaňyzmy? Jigileň, özüň arly ýyllap gerşiňizi güne çüýredip, depäňizden gum sowrup gazanýaňyz-a!

-Ol-a şeýle welin, eje, onda-da buhaňkaň daşy owadanka, içem owadan bolsa gowy däm-aý?! Daş-a-ha ýalpyldap dursa, içem musyr bolsa nähili bolar-aý?!

-Täzeje zadammyr musyr bolarmy, gyz? Gör-ä muň tapýanja bolýan gürrüňini!-diýip dost ejesi – ýeňňe sözüni tassyklatjak bolýan dek meniň ýüzüme äňetdi. Menem eneli-ogluň arasynda ýuwaşjadan möwjäp barýan gep oklap-gapda aňk-taňk bolup agzymy öweldip otyryn.

-Näm-aý eje? Senem derrew şeý diýip ugraberyäň-aý? Ullakan pul däl-how, şo linolýumy çalyşdyrmak! Munça çykdaýy edip buhaňka alnyp, ile gürrüň bolaňdan soňam indi gel-gel bir tüýdülen linolýumy çalyşdyrmaga pul tapmadyk bolup, gysynyp ýörseň...

-Näme gysynman? Gatam gysynaryn! Bilseň han ogul, meň ile täze linolýum bergim ýok! Buhaňkanam alsam öz puluma alýan! O pylanyň heleýi ýaly gaýynatamdan ýa-da ärimden galan mellegimi satyp alamok. Onnoň çagajyklammyň daban azabyny tygşytly tutmanmy? Gözünem oýaýaryn, eddiljek!

-Näm, olar çagaňda men nä çagaň däm-aý, eje? Ýa şo gazançada meňem paýym ýokmy?-diýip ejesinden göwni galyp başlan dost, kinelili hüňürdedi.

Dost ejesi – ýeňňä men belet. Baş ogul bilen üç gyzy edil gysymyna gysyp saklaýan zor bike – o seň öýkeläniňe bakjakmy, hüňürdäniňe üns berjekmi?

Gaty gahary gelen gelnejem, hälden bäri owurtlamagy-da undup elinde saklap duran käsesini jalkyldadyp keçede goýdy. Bir omzanda ýeke dyz oturdy-da, otyrka-da üstüne abanyp duran, döw ýaly nowbaharyna garşy petekesini gaýşardyp, hüžžerdi:

-Senjagaz war-a, ulolon kişi bolup war-a, maňa myňňy-myňňy etmegiň häli, bolýamy?! Eddiljek ýöne, häzir kuhna giderin-de, oklawymy getirip, iki garagyň ortasyndan üçünjinem açaryn! Eder-etmez diýmegiň, meň o akyl taýagymyň awusyna çagalygyňdan beletjesiň! Hany elläbemmir gör, şo linolýumy! Şu çalyşdyrmaga beýlede dursun, şu ýöne barmajygyňammyr degir-de göräý,

senjagaz! Bolluň meň başyma, ullokon adam! Ýagşammyr oýun tapdyň-ow, sen-ä! Abatja linolýumyň siwedi ýaranokmys muňa! Yrza bolmasaň mürze bolaýarsyň-da! Men aýtdym! Gutardy. Düşdüňmi?!

“Oýun etse ogly ýeňer, çynyny etse atasy” (biziň ýagdaýymyzda: “enesi” :-)) diýleni.

Edil içinden ýeli giden pökgi deýin pyssaran dostuma diňe edermen ejesiniň hasam gaty gahary geläýmänkä, ylalaşyjy baş ataýmak galdy.

Oglunyň müzzerenini görüp, ýeňňe-de köşeşdi.

Şo pille-de men saklanyp bilmän arkan-ýüzin gaýşyp, gülmäge başladym.

Gülkiň arasynda-da eneli-ogul ikisiniň: “Bi bendäň çagasy nä, biziň gykylygymyza güpür-tapyr aklyndan azaşyp oturyberdimikä?” diýýän dek, biri-birine geňirgenmeli garanjaklaşýany gözüme ildi.

Birdenkä olaram düşündiler-de, hahahaýlap gülüp ugradylar. Hekaýalar